

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 36C/61/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4123236914
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Moravčíková
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2023:4123236914.1

Uznesenie

Okresný súd Nitra, vo veci žalobcov: 1) X. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom u otca, 2) S. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom u otca, 3) I. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom u otca, všetci maloletí zastúpený otcom - Y. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. XX, J., proti žalovanej: H. I., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. XXXX/XX, I. nad Y., prechodne bytom N. XX, J., t. č. K. nemocnica I. L., V. XXX/XX, I. L., o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Nariaďuje sa neodkladné opatrenie, ktorým sa ukladá žalovanej: H. I., nar. XX.XX.XXXX, aby nevstupovala do bytu č. XX, 3. poschodie, vo vchode č. o. XX, nachádzajúcom sa v bytovom dome súpisné č. XXXX, postavenom na pozemku parc. CKN č. XXXX zastavaná plocha a nádvorie o výmere 624 m², adresa N. XX, J., obec J., kat. úz. J., evidovanom Okresným úradom Nitra, katastrálny odbor, na LV č. XXXX.

II. Vo zvyšnej časti súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietá.

III. Žalobcom v 1. až 3. rade nepriznáva nárok na náhradu trov konania proti žalovanej.

odôvodnenie:

1. Žalobcovia v 1. až 3. rade (ďalej aj ako žalobcovia) zastúpení zákonným zástupcom, sa domáhali, aby súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uloží žalovanej, aby ad 1) nevstupovala do nehnuteľností - bytu č. XX na 3. poschodí bytového domu súpisné č. XXXX spolu s príslušným pozemkom, nachádzajúcich sa na adrese N. XX, J., v obci J., v kat. území J., ktoré sú zapísané na katastrálnom odbore Okresného úradu Nitra v LV č. XXXX ako aj do Základnej školy na adrese : U. ul. č. XX/X, J. (ktorú navštevuje maloletý S.), Materskej školy na adrese : Štefánikova XX, J. (ktorú navštevuje maloletá X.), Obchodnej akadémii, Bolečkova 102/2, Nitra, (ktorú navštevuje maloletá I.), ad 2) nepribližovala sa k žalobcom na vzdialenosť 50 m, nakoľko ich telesná alebo duševná integrita môže byť jej konaním ohrozená. Uviedli, že ich rodičia - Y. a H., uzavreli manželstvo dňa 10.08.2002 ako slobodní po 6,5 ročnej známosti. V manželstve sa im narodili tri deti, tj. oni traja ako žalobcovia. Bývajú v 2-izbovom byte, ktorý rodičia v r. 2019 nadobudli na základe kúpnej zmluvy a je zapísaný v podiele 1/1 ako ich BSM. Dňa 21.12.2022 na podnet detskej lekárky za asistencie polície a sociálnej kurately z vážnych zdravotných dôvodov bola žalovaná (nakoľko svojim správaním - pokusom o samovraždu ohrozovala svoj život a aj život a duševné aj fyzické zdravie žalobcov) hospitalizovaná na psychiatrickom oddelení FN v Nitre a následne od 20.01.2023 na psychiatrickom oddelení FN Veľké Zálužie, kde je hospitalizovaná doteraz, no tu sa však jej zdravotný stav podľa lekárskej správy zo dňa 20.07.2023 a aj vyjadrenia p. primárky dlhodobo nezlepšuje. V čase dramatickej nútenej hospitalizácie žalovanej reálne hrozilo, že sociálna kuratela otcovi žalobcov odoberie a umiestni ich v nejakom detskom domove, čo otec nemohol za žiadnych okolností pripustiť. Otec si v práci vzal dovolenku a vyšli mu tiež v ústrety aj v tom, že dočasne nemusel chodiť na nočné zmeny. Zo dňa na deň sa otec žalobcov stal aj matkou a s pomocou najstaršej dcéry začal riešiť to, čo bolo najpálčivejšie a najvyhnutnejšie - zanedbanú zdravotnú starostlivosť žalobcov a finančné nezrovnalosti ako aj obyčajný život rodiny a domácnosti. Otec podal

na Okresnom súde Nitra návrh na nariadenia neodkladného opatrenia o zverenie maloletých detí do svojej výlučnej starostlivosti a súd návrhu uznesením č. k. 11P/318/2022- 13 zo dňa 17.01.2023 vyhovel a taktiež otec žalobcov podal návrh na rozvod manželstva, ktorý je vedený pod sp. zn. 11P/39/2023. Oni, deti, otcovi postupne začali rozprávať o spolužití s matkou, ktorá sa im vyhrážala, čo spraví, ak niečo povedia alebo budú komukoľvek niečo rozprávať. Žalobcovia sú neskutočne traumatizovaní, odmietajú matku a majú z jej návratu obrovský strach, nočné mory. Otec zo slov žalobcov pochopil, že matka ich týrала fyzicky (bitky, facky a 2 roky zanedbávala u mladších detí zdravotnú starostlivosť - 2 roky nenavštevovala detskú lekárku; u X. zanedbaný chrup a silná zápcha; u S., ktorý má astmu, zanedbaná imunita), psychicky (sústavne na nich kričala, ponížovala S., demonštrovala pred nimi samovraždu, nemali žiadnu slobodu) aj sociálne (obmedzila im krúžky a kamarátstva).I. má nočné mory z toho, že sa matka vráti, S. často bezdôvodne a nekontrolovane plače a nevie vysvetliť príčinu, a maloletá X. sa v 2 rokoch zasekla a prestala rozprávať. Komunikuje svojou rečou a posunkami. Otec s ňou chodí k p. psychiatričke a na základe vyjadrenia odborných sociálnych pracovníkov aj lekárov, ktorí s rodinou pracujú, majú veľké podozrenie, že všetky deti trpia posttraumatickou stresovou poruchou. Dňa 21.07.2023 otec žalobcov na základe všetkých zistených skutočností a po dlhom zvažovaní v záujme ochrany maloletých detí, podal na Okresnú prokuratúru trestné oznámenie za účelom prešetrenia správania sa žalovanej voči maloletým deťom, ktoré majú neustály strach z návratu matky.

2. Podľa lekárskej správy žalovanej zo dňa 20.07.2023, vyhotovenej MUDr. Trokanovou, psychiater, žalovaná trpí poruchou s bludmi. V závere správy sa uvádza, že sa nachádza na ústavnom doliečení, pretrvávajú u nej chronifikované paranoidné bludné obsahy v myslení, kverulácie, totálna absencia náhľadu na ochorenie a patické správanie v domácom prostredí s traumatizujúcim dopadom na deti. Pacientka nie je schopná samostatnej adekvátnej existencie.

3. Rodičia žalobcov sú bezpodielovými vlastníkmi bytu č. 18 na 3. poschodí bytového domu súp. č. 1569, postavenom na parc. č. 2765 spolu s podielom na spoločných častiach, zariadeniach domu, na príslušenstve a pozemku vo veľkosti 609/12773, nachádzajúcom sa v k. ú. Nitra, evidovanom na LV č. XXXX.

4. Otec žalobcov podal dňa 21.07.2023 na Okresnú prokuratúru Nitra trestné oznámenie, za účelom preverenia, či sa žalovaná nedopustila niektorého trestného činu vo vzťahu k svojim deťom - žalobcom.

5. Uznesením Okresného súdu Nitra zo dňa 17.01.2023, č. k. 11P/318/2022-13 boli žalobcovia dočasne zverení do starostlivosti otca. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 10.02.2023 a vykonateľnosť dňa 26.01.2023.

6. Uznesením Okresného súdu Nitra zo dňa 26.01.2023, č. k. 24Pu/21/2022-15, bolo konanie o vyslovenie prípustnosti prevzatia do ústavu zdravotníckej starostlivosti zastavené. Žalovaná potom, čo bola dňa 21.12.2022 prijatá bez jej súhlasu do FN Nitra, bola preložená dňa 19.01.2023 do psychiatrickej nemocnice Veľké Zálužie, pričom podpísala súhlas s liečbou.

7. V rámci konania o rozvod manželstva a UPP k maloletým deťom psychiatrická nemocnica Veľké Zálužie listom zo dňa 12.07.2023 súdu oznámila, že hospitalizácia žalovanej trvá, a to od 19.01.2023. Stav pacientky nie je kompenzovaný, je voči ochoreniu nekritická.

8. Dňa 26.07.2023 bol podaný na tunajší súd zo strany otca žalobcov návrh na obmedzenie spôsobilosti žalovanej na právne úkony, vec je vedená pod sp. zn. 24Ps/18/2023.

9. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP) pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

10. Podľa § 324 ods. 3 CSP neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

11. Podľa § 325 odsek 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

12. Podľa § 326 ods. 1,2 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

13. Podľa § 325 ods. 2 písm. f) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby nevstupovala alebo iba obmedzene vstupovala do domu alebo bytu, na pracovisko alebo iné miesto, kde býva, zdržiava sa alebo ktoré pravidelne navštevuje osoba, ktorej telesnú integritu alebo duševnú integritu svojím konaním ohrozuje.

14. Podľa § 325 ods. 2 písm. h) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby sa na určenú vzdialenosť nepribližovala alebo iba obmedzene približovala k osobe, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť jej konaním ohrozená.

15. Podľa § 328 odsek 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

16. Súd nariadi neodkladné opatrenie na základe návrhu len vtedy, ak sú splnené zákonné predpoklady ustanovené v § 325 ods.1 CSP, pričom tento návrh na nariadenie neodkladného opatrenia musí obsahovať náležitosti uvedené v § 326 CSP. Z týchto ustanovení je zrejmé, že súd môže nariadiť neodkladné opatrenie iba vtedy, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery strán alebo existuje obava, že exekúcia rozhodnutia bude ohrozená. Nariadenie neodkladného opatrenia je prípustné a opodstatnené vtedy, ak sa tvrdí a osvedčí, že existuje právny vzťah medzi stranami, tento vyžaduje bezodkladnú úpravu a osvedčí sa dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Pre nariadenie neodkladného opatrenia nie je potrebná taká miera dôkaznej istoty, ako pre vydanie rozhodnutia vo veci samej. Je však potrebné, aby boli aspoň v základnej miere osvedčené skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, ako aj dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Dôkazné bremeno, resp. bremeno osvedčenia spočíva výlučne na navrhovateľovi neodkladného opatrenia. Preukázanie alebo aspoň osvedčenie skutočností odôvodňujúcich nariadenie predbežného opatrenia posudzuje súd len podľa obsahu návrhu a k nemu pripojených listín. Neodkladným opatrením by nemalo dochádzať k zásahu do práv nad nevyhnutnú mieru.

17. Obsah neodkladných opatrení v zmysle § 325 ods. 2 písm. f) až h) CSP <<https://www.beck-online.sk/bo/document-view.seam?documentId=pj5f6mrqge2v6mjwga&refSource=text>> vychádza zo znenia čl. 3.1 nariadenia Európskeho Parlamentu a Rady (EÚ) č. 606/2013 <<https://www.beck-online.sk/bo/document-view.seam?documentId=mv2tgxzsgaytgx3sga3danq&refSource=text>> z 12. júna 2013 o vzájomnom uznávaní ochranných opatrení v občianskych veciach. Ide o opatrenia vydané v záujme ochrany jednotlivých osôb, ak existujú závažné dôvody domnievať sa, že je ohrozený ich život, telesná, duševná alebo sexuálna integrita, osobná sloboda alebo bezpečnosť. Primárnym účelom je zabránenie akejkoľvek forme rodovo motivovaného násillia alebo násillia v blízkych vzťahoch, ako sú fyzické násillie, obťažovanie, sexuálne násillie, prenasledovanie, zastrašovanie alebo iné formy nepriameho nátlaku. Chránenej osobe má byť v odôvodnených prípadoch poskytnutá okamžitá a efektívna súdna ochrana.

18. Napriek tomu, že v návrhu bol ako navrhovateľ označený Y. I., súd vzhľadom na obsah návrhu dospel k záveru, že žalobcami sú maloleté deti, a to: X., nar. XX.XX.XXXX, S., nar. XX.XX.XXXX a I., nar. XX.XX.XXXX, bytom u otca. Z návrhu žalobcov je zrejmé, že navrhujú nariadiť neodkladné opatrenie na ochranu svojho života a zdravia. Súd posúdil návrh žalobcov na nariadenie neodkladného opatrenia z vyššie uvedených hľadísk a zistil, že je čiastočne dôvodný. Žalobcovia dostatočne osvedčili nielen potrebu dočasne upraviť pomery účastníkov (dôvodnú obavu z potenciálne násillného správania žalovaného), ale aj nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy. Nariadením neodkladného opatrenia sa zabráni prípadnému útoku žalovanej na žalobcov. Okrem toho na žalovanú bolo podané trestné oznámenie, zároveň z predložených listinných dôkazov (lekárska správa) je zrejmé, že žalovaná trpí poruchou s bludmi a jej patické správanie má v domácom prostredí traumatizujúci dopad na deti - žalobcov. V tejto súvislosti súd uvádza, že právo na ochranu života a zdravia, ktoré je ohrozované, má absolútnu povahu, pričom je silnejšie ako právo na obydlie. Žalobcovia podľa názoru súdu osvedčili, že

zákaz vstupu do bytu, v ktorom bývajú so svojim otcom, ktorému boli aj dočasne zverené do starostlivosti, je dôvodný. Zákaz vstupu súd vymedzil na neurčitú dobu. Týmto spôsobom nedochádza ani k porušeniu princípu proporcionality, pretože žalobcovia ako maloleté deti vzhľadom na vzniknutý stav musia byť chránené predtým, aby nedošlo zo strany žalovanej k ich ohrozeniu tak po telesnej ako aj duševnej stránke, pričom aj samotná lekárka žalovanej skonštatovala, že má správanie žalovanej traumatizujúci dopad na deti - žalobcov. Nariadenie neodkladného opatrenia týmto spôsobom zabráni stavu, ktorý by mohol nastať tým, že by žalovaná bola prepustená z hospitalizácie, resp. by ju ukončila a mohla by nastať situácia, že by sa snažila vrátiť do bytu, ktorý do 21.12.2022 spolu so žalobcami užívala.

19. Pokiaľ ide o návrh v časti zákazu vstupu žalovanej do priestorov, ktoré navštevujú deti (tj. do ich škôl), tak súd vyhodnotil v tejto časti návrh na nariadenie neodkladného opatrenia za nedôvodný a zamietol ho, pretože žalovaná sa momentálne nachádza stále v nemocnici a v prípade, ak by aj bola z hospitalizácie prepustená, sú školské prázdniny a žalobcovia nechodia do školy, resp. predškolského zariadenia. Taktiež treba brať ohľad na to, že žalovaná je matkou žalobcov a zakázať jej vstup do verejných priestorov škôl nenapĺňa charakter navrhnutého neodkladného opatrenia.

20. Zároveň súd vyhodnotil ako nedôvodný návrh žalobcov aj v časti zákazu priblíženia sa žalovanej k žalobcom na vzdialenosť 50 m, ale aj na akúkoľvek inú vzdialenosť. Súd v tomto prípade poukazuje na to, že žalobcovia sú dočasne zverení do starostlivosti svojho otca ako zákonného zástupcu, a to podľa uznesenia tunajšieho súdu zo dňa 17.01.2023, č. k. 11P/318/2022-13. Okrem toho žalovaná sa nenachádza už dlhodobo doma, je hospitalizovaná od 22.12.2022. V prípade, ak by aj bola jej hospitalizácia ukončená, súd považuje za doriešený vydaním neodkladného opatrenia stav, kedy žalovaná ako matka žalobcov nemôže vstúpiť do bytu, v ktorom žijú s otcom. Tým, že sú zverení otcovi do dočasnej starostlivosti, je otec oprávnený sám rozhodnúť, či umožní sa žalovanej ako matke s deťmi stretnúť. Pre prípad, že by sa žalovaná chcela potom, čo bude jej hospitalizácia ukončená (časovo sa to uviesť podľa vyjadrenia lekárky nedá určiť kedy), stretávať s deťmi, môže sa obrátiť s návrhom na úpravu styku na súd, ktorý následne vec prejedná a rozhodne. Súd v tejto časti návrh zamietol

21. Súd po oboznámení sa s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia v spojení s listinnými dôkazmi v konaní predloženými žalobcami dospel k záveru, že podmienky pre nariadenie navrhovaného neodkladného opatrenia, ktorým by bolo žalovanej zakázané vstupovať do bytu, sú splnené. Týmto nárokom je v danom prípade Ústavou SR zaručené právo žalobcov na nedotknuteľnosť ich osôb a súkromia. Právo nebyť vystavený bezprostrednej hrozbe ohrozenia duševnej či telesnej integrity osoby je základným ľudským právom. Dôkazy predložené žalobcami ako trestné oznámenie, lekárske nálezy, rozhodnutia súdov, napĺňajú hypotézy uvedené v ustanovení § 325 ods. 2 písm. f) CSP, že žalovaná svojím konaním vo vzťahu k žalobcom dôvodne môže v prípade ukončenia hospitalizácie ohroziť ich telesnú a duševnú integritu. Súd neposudzuje a neskúma, či zo strany žalovanej skutočne došlo k násilnému správaniu voči žalobcom, a preto nijako nie je dotknutá prezumpcia nevinoty žalovanej. Preukázanie prípadného protiprávneho správania môže byť predmetom iba priestupkového, resp. trestného konania.

22. V tomto prípade súd rozhodol o nariadení neodkladného opatrenia z preventívnych dôvodov, i keď je zrejmé, že v čase vydania rozhodnutia nenastal a od 22.12.2022 ani nemohol nastať stav, že by žalovaná ohrozila telesnú alebo duševnú integritu žalobcov - svojich detí.

23. Podľa § 336 odsek 1 CSP, ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania, môže vo výroku uznesenia uložiť navrhovateľovi povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej. Súd túto povinnosť neuloží najmä vtedy, ak je predpoklad, že neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami.

24. Súd zároveň uvádza, že žalobcom neuložil povinnosť podať žalobu vo veci samej a je toho názoru, že vydaním uznesenia sa dosiahne trvalá úprava pomerov strán sporu.

25. Súd poučuje žalovanú o tom, že v prípade, ak pominú dôvody pre nariadenie neodkladného opatrenia, je oprávnená podať návrh na jeho zrušenia.

26. Zároveň súd nepoučoval žalovanú o možnosti podať žalobu vo veci samej proti žalobcom, keďže v prípade pominutia dôvodov, tak ako to súd už uviedol, je možné, aby žalovaná podala návrh na zrušenie predmetného uznesenia, ktorým bolo nariadené neodkladné opatrenie.

27. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa jej úspechu vo veci.

28. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

29. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

30. Podľa článku 17 CSP, súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prieťahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb.

31. O trovách konania súd rozhodol tak, že žalobcom nárok na ich náhradu nepriznal, nakoľko ju nežiadali priznať, pričom v návrhu uviedli, že žiadna zo strán sporu nemá právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Nitra na Krajský súd v Nitre.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisová značka tohto konania. (§ 127 ods. 1 a ods. 2 CSP). V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 364 CSP)

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 365 ods. 3 CSP)

Neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Neodkladné opatrenie je vykonateľné jeho doručením.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné súdne rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.